

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve

Številka: 007-01/17-1/ EPA 1789-VII
Ljubljana, 10. 3. 2017

Na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo, 95/09 – odl. US, 21/13 - ZFDO-F) je Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve na 81. redni seji 8. 3. 2017 sprejela naslednje

M n e n j e

k Poročilu ministra za zunanje zadeve z oceno o razvoju mednarodnih odnosov in položaju Republike Slovenije v mednarodni skupnosti

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je na 81. redni seji 8. 3. 2017 obravnavala Poročilo ministra za zunanje zadeve z oceno o razvoju mednarodnih odnosov (v nadaljevanju: poročilo), ki ga je Državnemu zboru na podlagi IV. poglavja Deklaracije o zunanji politiki Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 53/15) posredovala Vlada Republike Slovenije.

Uvodno predstavitev sta podala Matej Marn, politični direktor in generalni direktor Direktorata za skupno zunanjo in varnostno politiko in mag. David Brozina, generalni direktor Direktorata za zadeve EU. Poudarila sta, da je bilo leto 2016 v Evropski uniji zaznamovano predvsem s sprejemom odločitve Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske za izstop iz Evropske unije. Ne glede na to, da 50. člen Pogodbe o Evropski uniji (UL C 202 (2016)) še ni bil sprožen se v Evropski uniji že oblikujejo določena pogajalska stališča. V tem okviru Slovenija posebno skrb namenja predvsem uravnoveženosti proračuna Evropske unije in skrbi za slovenske državljane v Združenem kraljestvu. Opozorila sta še na pereče vprašanje migracij in s tem povezanega vprašanja vzpostavitve vzdržnega skupnega azilnega sistema. Rezultat aktualnih dogodkov v Evropski uniji je Bela knjiga o prihodnosti Evropske unije, ki vsebuje možne scenarije za nadaljnji razvoj evropske integracije, pri čemer sta predstavnika Ministrstva za zunanje zadeve poudarila, da si Slovenija prizadeva za enotnost Evropske unije. Opozorila sta na poslabšanje politične situacije v soseščini, predvsem v Makedoniji, Bosni in Hercegovini in Srbiji, kar nedvomno vpliva tudi na Slovenijo, ki si aktivno prizadeva za širitev Evropske unije na Balkan. Po zadnjih volitvah v Združenih državah Amerike ni jasno kako bodo ZDA delovale v okviru NATA in OZN in kakšna bo njihova politika do ostalih držav. V letu 2017 bo za Slovenijo pomembno tudi dosledno izvajanje sodbe Evropskega sodišča za človekove pravice v zadevi Ališić in drugi zoper države naslednice SFRJ, izid meddržavne tožbe proti Republiki Hrvaški glede terjatev Ljubljanske banke do hrvaških podjetij, spoštovanje rabsodbe Arbitražnega sporazuma ter dosledno izvajanje Sporazuma o vprašanih nasledstva nekdanje SFRJ.

Člani komisije so v razpravi poudarili, da iz poročila niso razvidni konkretni dosežki ministrstva na področju mednarodnih odnosov temveč je poročilo osredotočeno predvsem na nadaljnje aktivnosti Ministrstva za zunanje zadeve. Opozorili so, da Slovenija v preteklih letih ni redno poravnavala svojih obveznosti v okviru mednarodnih organizacij katerih članica je. Glede na napovedi ZDA o zmanjševanju finančnih prispevkov ZDA tako v okviru NATO kot OZN mora Slovenija resno razmisliti o vseh možnostih rednega poravnavanja obveznosti, ki so ji na voljo.

Člani komisije so opozorili, da je po Brexitu težnja po Evropski uniji dveh hitrosti izredno aktualna, zato mora Slovenija jasno izraziti svoja stališča glede nadaljnje prihodnosti v okviru evropske integracije. Člani komisije v poročilu pogrešajo podrobnejšo analizo posledic izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije za Slovenijo in slovenske državljane v tujini. Glede na to, da bodo v letu 2017 volitve v nekaterih državah članicah je nedvomno potrebno razmisliti ne le o prihodnosti Slovenije v okviru spremenjene Evropske unije temveč tudi o kakšni drugi alternativni. Nekateri člani komisije so opozorili, da je ravno izvolitev novega ameriškega predsednika povzročila zmanjševanje podpore skrajno desničarskim strankam v državah članicah, kar bi lahko bil pozitiven znak za ohranitev evropske integracije.

Glede na številne migracijske pritiske v posameznih državah članicah v preteklih letih so člani komisije poudarili potrebo po aktivnejšem ukrepanju Slovenije in Evropske unije na področju ilegalnih migracij. V tem oziru so izpostavili predvsem dolžnost vseh držav članic po oblikovanju in sprejemu enotnejšega azilnega sistema, ki bo bolj odporen na morebitne zlorabe.

Člani komisije so opozorili, da je po izvolitvi novega ameriškega predsednika nedvomno potrebno razmisliti o odnosu Slovenije do ZDA. Ne glede na to, da Slovenija nima vpliva na dogajanje v ZDA je le-to potrebno spremljati in analizirati z vidika učinkov na Slovenijo, slovenske državljane in podjetja.

Člani komisije so izrazili zaskrbljenost nad izgubo tržnega deleža slovenskih podjetij na balkanskih trgih. Menijo namreč, da je potrebna večja prisotnost slovenskih podjetij na teh trgih, saj ti predstavljajo dopolnitev skupnemu evropskemu trgu.

Člani komisije so izpostavili tudi vprašanje položaja slovenskega jezika na avstrijskem koroškem in predstavnike Ministrstva za zunanje zadeve zaprosili za pojasnilo glede aktualnih dogodkov na tem področju.

* * *

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je soglasno sprejela **mnenje**, da podpira Poročilo ministra za zunanje zadeve z oceno o razvoju mednarodnih odnosov in položaju Republike Slovenije v mednarodni skupnosti.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije dr. Janvit Golob.

Predsednik
dr. Janvit Golob, l.r.